საქ. სსრ კ. მარქსის სახ. სახ. რესპუბ. ბიბლიოთეკა

პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 248 (20289) — პარასკევი, 28 ოქტომბერი, 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

გუშინ, დღეს, ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

სადღესასწაულოდ

ნოემბრის დღესასწაულისათვის მოსკოველებს ადმისავ ლ უ რ ი ტ ტ ი ლ ი ე ულის დიდი პარტია გაუგზავნა მცხეთის სასურსათო კომბინატმა. ეს რესპუბლიკაში ერთადერთი საწარმოა, რომელიც სპეციალდება ნუგბარის ეროვნულ ნახეობათა გამოშვებაზე.

საწარმოს სპეციალისტებმა დაიწყეს შეშობა ტრადიციული ქართული ტაბლეულის მივიწყებული რეცეპტურის აღდგენისათვის, მაგრამ მთი უმრავლესობის დამზადების ტექნოლოგია ხელის შრომას მოითხოვს. შრომატევადი პროცესების შექანიზება იესერეს ადგილობრივმა ნოვატორებმა. კომბინატის მექანიკოსის, შრომითი კოლექტივის საბჭოს თავმჯდომარის ბორის ბოგოროდიცის ხელმძღვანელობით იქმნება შესაბამისი დიდმწარმოებლური მოწყობილობა.

▼▼

აჟარის მეცხოველეთა ნობათი

მიმდინარე წლის 17 ოქტომბრისათვის აჟარის მეცხოველეებმა სახელმწიფოს მიჰყიდეს 3.939 ტონა ხორცი, რაც იანვარ-ოქტომბრის გეგმის 110,3 პროცენტია. განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი ხელვაჩაურელმა მეცხოველეებმა, ამ პერიოდისათვის მათ აწარმოეს 1.080 ტონა ხორცი, რაც ათი თვის გეგმის 117,4 პროცენტია. ხელოვლებმა გეგმა 114,7 პროცენტით შეასრულეს.

შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით აჟარაში დამზადებულია 433 ტონით მეტი ხორცი.

„ენერგია“ სტარტისათვის ემზადება

უნივერსალური სარაკეტო-კოსმოსური სატრანსპორტო სისტემა „ენერგიის“ საცდელი გაშვების სამზადისის გრაფიკის შესაბამისად მიმდინარეობს რაკეტამატარებლის „ენერგიისა“ და ორბიტული ხომალდის „ბურანის“ საბორტო სისტემებისა და მოწყობილობის შემოწმების დასკვნითი ოპერაციები და მათი მომზადება სათბობის კომპონენტებით კმაყოფყობისათვის.

რაკეტულ-კოსმოსური სისტემის „ენერგიის“ სტარტი დასახულია 1988 წლის 29 ოქტომბერს მოსკოვის დროით 6 საათსა და 23 წუთს.

ვიაროთ წინ გარდაქმნის გზით

სსრ კავშირის მეთერთმეტე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეთერთმეტე სესია

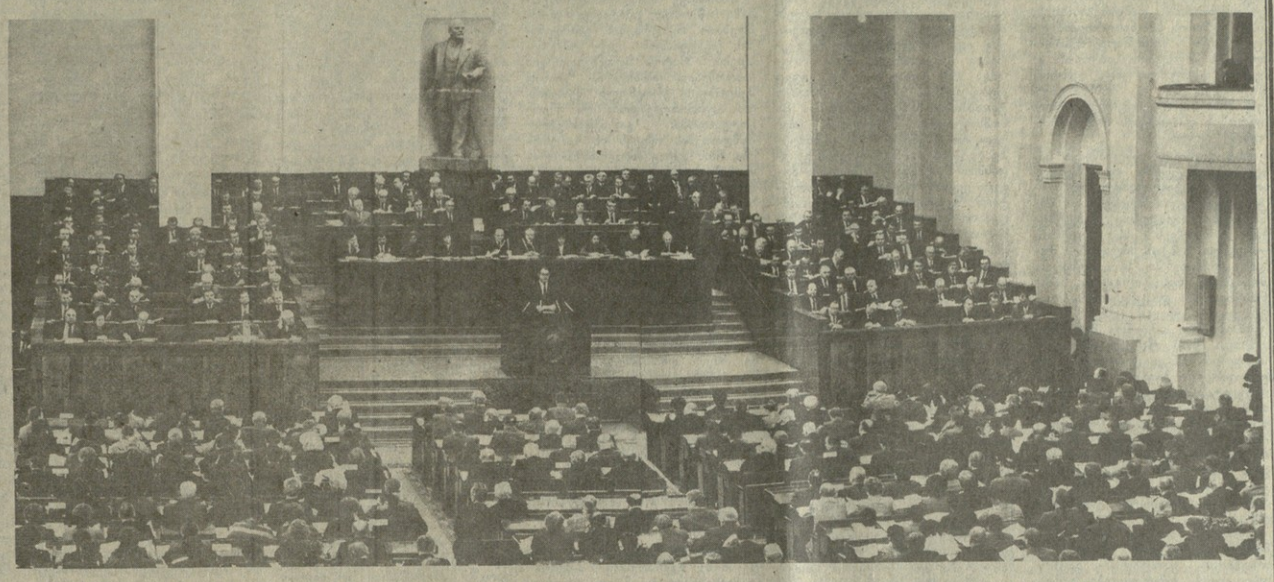

სურათზე: გაერთიანებული სხდომა. — საკადრ.-საინფორმაციო ტელეფოტო.

საბჭოთა ხალხი ენერგიულად ასახავს ზორცს კონკრეტულ საქმეებად XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის გადაწყვეტილებებს. მათი რეალიზაცია განსაზღვრავს ჩვენი საზოგადოების ცხოვრების ყველა სფეროს გარდაქმნის ტემპს.

ხუთწლედის მეოთხე წელს ამ აღმშენებლობითს მუშაობას მნიშვნელოვანი როლი განეკუთვნება: ეკონომიკის გაჯანსაღებამ, პრიორიტეტული მიმართულებებით მისმა დაჩქარებულმა განვითარებამ დადებითი გავლენა უნდა მოახდინოს მილიონობით ადამიანის ცხოვრების დონეზე.

ამას ითვალისწინებენ სსრ კავშირის მეთერთმეტე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეთერთმეტე სესიაზე შეკრებილი დეპუტატები, როცა იხილავენ მომავალი წლის ამოცანებს. სესია გაიხსნა 27 ოქტომბერს კრემლის დიდ სასახლეში პალატების გაერთიანებული სხდომით.

დეპუტატები და სტუმრები ტაშით შეხვდნენ ამხანაგებს **ვ. ს. გორბაჩოვს, ვ. ი. ვორონკოვს, ლ. ნ. ზაიკოვს, ა. ნ. იაკოვლევს, ი. კ. ლიგაჩოვს, ვ. ა. მედვედევს, ნ. ი. რიჟკოვს, ნ. ნ. სლიუნკოვს, ე. ა. შევარდნაძეს, ვ. ვ. შჩერბიცკის, ვ. მ. ნიბრიკოვს, ა. ა. ბირიუკოვს, ა. ვ. ვლასოვს, დ. ტ. იაზოვს, ა. ი. লুকიანოვს, ი. დ. მასლიუკოვს, გ. ა. რაზუმოვსკის, ი. უ. სოლოვიოვს, ნ. ვ. ტალიზინს, ო. დ. ბაკლანოვს.**

სხდომა გახსნა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ეროვნებათა საბჭოს თავმჯდომარემ **ა. ე. ვოსკანი.**

ერთხმად მტკიცდება სესიის დღის წესრიგი და მისი მუშაობის წესი. სესიის განსახილველად გამოტანილია საკითხები:

1. ცვლილებები სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის შემადგენლობაში.

2. სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1989 წლის სახელმწიფო გეგმა და სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1988 წლის სახელმწიფო გეგმის შესრულების მიმდინარეობა.

3. სსრ კავშირის 1989 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი და სსრ კავშირის 1987 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულება.

4. სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებათა დამტკიცება.

დეპუტატები შეუდგნენ დღის წესრიგის პირველი საკითხის განხილვას.

4 ოქტომბერს გამართულ რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს იიგგარეგ ს სესიაზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი ვიტალი ივანენკო ძე ვორონკოკოვი აირჩიეს რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარედ. სკკპ ცენტრალური კომიტეტს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს წინადადება შემოაქვს ამხანაგ ვორონკოკოვი აირჩიონ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილედ რუსეთის ფედერაციისაგან და ამ მოვალეობისაგან გაათავისუფლონ დეპუტატი ვლადიმერ პეტროვიჩი ძე ორლოვი პენსიაზე გასელასთან დაკავშირებით.

შემოაქვთ წინადადება აგრეთვე სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილის მოვალეობისაგან გაათავისუფლონ დეპუტატი ბალი იაზულიევი.

სესიამ დეპუტატი ვ. პ. ორლოვი გაათავისუფლა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილის მოვალეობისაგან.

სესიამ ერთხმად აირჩია დეპუტატი **ვ. ი. ვორონკოვი** სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილედ.

მეიღეს გადაწყვეტილება დეპუტატ ბ. იაზუულიევის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილედ.

1989 წელს გეგმით გათვალისწინებულია ეაერპოოთ გაცილებით მეტი პროგრესული პოლიმერული საკონსტრუქციო მასალები, განსაკუთრებით წმინდა ნივთიერებანი და ქიმიური რეაქტივები მიკროელექტრონიკისათვის, მრავალმრიანი მასალები ზავი ლითონების ფუძეზე, ცეცხლგამძლე და ტექნიკური კერამიკის ნაწარმი, სინთეზური პოლიკრისტალური ალმასის საბურღი გვირგვინები.

რესურსდაზოგვის ტენდენციები გეგმაში სწორად აის მოცემული, მაგრამ სამინისტროებსა და უწყებებს, საწარმოო გაერთიანებებსა და საწარმოებს შეუძლიათ გაცილებით უკეთ გამოიყენონ რესურსდაზოგვის რეზერვები, აღნიშნა ორატორმა.

ინტენსიური ეკონომიკის გასაღება მეცნიერულ-ტექნ ი კ უ რ ი პროგრესი. საბჭოთა ფუნდამენტურ მეცნიერებას მანქანათმშენებლობის, რობოტტექნიკის, ინფორმატიკის, ბიოტექნოლოგიის, ახალი მასალების დარგის მთელ რიგი საკვანძო გამოკვლევებით, განსაკუთრებით თეორიული მიმართულებებით, მოწინავე პოზიციები უკავია. მაგრამ მაინც „ვიწრო ადგილია“ მეცნიერებისა და წარმოების სფეროს, სამეცნიერო კოლექტივებისა და სამინისტროების შესაყარი.

ორატორმა აღნიშნა, რომ მთელი საზოგადოების ყველაზე სერიოზული ყურადღება სჭირდება ეკონომიკას. ამავე დროს სახელმწიფო შეკვეთის ფორმირებისას ჩვენი სამინისტროები უაღრესად ცოტა წინადადებას აყენებენ ბუნების დაცვის შესახებ და, რაც კიდევ უფრო უარესია, არადამკმაყოფილებლად ასრულებენ ამ დარგში მთავრობის მთელ რიგ დადგენილებებს.

დასასრულ სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტმა ილამარკა დარგთაშორისი მეცნიერულ-ტექნიკური კომპლექსების მუშაობაზე, რომლებიც ორიენტირებულია დიდეფექტიან სახეობათა ტექნიკისა და ახალ თაობათა ტექნოლოგიის წარმოების შექმნისა და ათვისების სამუშაოთა მთელი ციკლის შესრულებაზე.

აღნიშნა რა, რომ მთავრობამ მოამზადა 1989 წლის სახელმწიფო გეგმის ღრმად დამუშავებული და მეცნიერულად დასაბუთებული პროექტი, ორატორმა წინადადება წამოაყენი დაამტკიცოს იგი.

ტრიბუნაზეა საკავშირო პროფსაბჭოს თავმჯდომარე, დეპუტატი **ს. ა. შალაევი.** პროფკავშირები, თქვა მან, ყველა დონეზე უშუალოდ მონაწილეობენენ გეგმის შემუშავებაში. ჩვენი წინადადებანი განისაზღვრებოდა იმით, რომ ეკონომიკური რეფორმის გაღრმავების, წარმოების ინტენსიფიკაციის, მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების, ტექნოლოგიური და შრომის დისციპლინის გაძმტკიცების საფუძველზე მაქსიმალურად ავემოქმედოთ მატერიალური და შრომითი რესურსები ყველაზე მწვავე სოციალური პრობლემების გადაჭრის დაჩქარებისათვის, ეკონომიკის სოციალური ხელახალი ორიენტაციის შესახებ XIX საკავშირო პარტკონფერენციის მითითებათა ნამდვილად რეალიზაციისათვის.

ამ მიზნით საპროდ მიგვაჩნდა მომავალი წლის გეგმაში გაგვათვალისწინებინა ეროვნული შემოსავლის და მოსახლეობის რეალური შემოსავლის მატების ისეთი ტემპი, რომელიც საშუალებას მოგვცემს დავძლიოთ ხუთწლედის პირველ წლებში იქ დაშვებული ჩამორჩენა, გავაზარდოთ ეროვნული შემოსავლის წილი, რომელიც გამოიყოფა მოხმარებისათვის, ამასთან გავზარდოთ კეპიტალდაბანდებანი სოციალურ-კულტურულ მშენებლობაში. მიზანშეწონილია დაგეგმოთ მოხმარების საგნების („ბ“ ჯგუფი) წარმოების ზრდის უფრო სწრაფი ტემპი, დავადგინოთ ბავშვთა, ყმაწვილთა და ხანშესულ მოქალაქეთათვის საქონლის წარმოებისა და შედარებით იაფი ფასებით საგაჭრო ქსელში მისი მიწოდების მტკიცე სახელმწიფო დავალებანი. სრულად უნდა შეკანონიერთ ხუთწლედის მეოთხე წლისათვის დასახული ცენტრალიზებული სოციალური ღონისძიებების პროგრამა და 1989 წელს განვახორციელოთ მთელი რიგი ახალი დიდი ღონისძიებანი, რომელთა მიზანია შრომის პირობებისა და დაცვის გაუმჯობესება. გეგმის პროექტი მაქსიმალურად ითვალისწინებს ამ წინადადებებს.

ორატორის აზრით, სახალხო სამეურნეო კომპლექსებს, სამინისტროებსა და უწყებებს, მათი მეშვეობით კი საწარმოებსა და გაერთიანებებს უნდა გავაცნოთ მასალატევადობისა და ენერგოტევადობის ნორმატივები, აგრეთვე მათთან დაკავშირებული უმნიშვნელოვანეს სახეობათა მატერიალური რესურსების გამოყენების ეფექტიანობის ნორმატივები, თუნდაც საკონტროლო ციფრების სახით. შეეძლებოთ აგრეთვე ეფექტიანი შეღავათიანი სგადასახადო სისტემა, რომელიც მიზნად დაისახავს რესურსდაზოგვას, უფაირთობისა და მფლანგველობის აღკვეთას.

დასასრულ ს. ა. შალაევმა თქვა, რომ საკავშირო პროფსაბჭოს პრეზიდიუმმა განსაზღვრა დასახული ეკონომიკური და სოციალური პროგრამის რეალიზაციაში პროფკავშირთა მონაწილეობის ღონისძიებანი. ყველა თვალსაზრისით დაძაბული გეგმის რეალიზაცია მოითხოვს პროფკავშირთა უფრო მნიშვნელოვან წვლილს, განსაკუთრებით შრომითი კოლექტივების მიერ მეურნეობრიობის ახალი მეთოდების ათვისებაში, შიდასაწარმოო სამეურნეო ანგარიშის გაღრმავებაში, შრომის დისციპლინის განმტკიცებაში, საარსებო ურთიერთობის, შრომის ორგანიზაციის სხვა პროგრესული ფორმების დანერგვაში, ყველა იმ ღირებულების დამკვიდრებაში და გამრავლებაში, რომლებიც XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის ალსანიშნავად გაშლილი საყოველთაო-სახალხო სოციალისტური შეჯიბრების დროს იშვა.

ამით დამთავრდა კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს პირველი გაერთიანებული სხდომა.

ჩვენი მიმოხილვა

ვინ როგორ გაისარჯა

ხილ-ბოსტნეულის აღებისა და დამზადების დრო თანდათან მცირდება. მაღე ნათელი გახდება, ვინ როგორ გაისარჯა იმისათვის, რომ წლეულს ბარაქიანი შემოდგომა ჰქონოდა.

საქართველოს სახაგრომრეწვის ოპერატიული ცნობების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, რესპუბლიკის ბევრ რაიონში მეხილეები და მებოსტნეები გასული წლის შესაბამის პერიოდს საგრძნობლად ჩამორჩებიან.

წლეულს რესპუბლიკაში საზოგადოებრივ და კერძო სექტორში უნდა დამზადდეს 470 ათასი ტონა თესლოვანი და კურკოვანი ხილი. 26 ოქტომბრისათვის დამზადებული იყო 326722 ტონა. აქედან მარტო თესლოვანი ხილის რესპუბლიკური გეგმა 356550 ტონაა, დამზადებული კი მხოლოდ 183.254 ტონა.

ძირითად მეხილეობის. რაიონებში წლევანდელი მოსავლის აღების მიმდინარეობა უფრო ნათელი რომ გახდეს, წარმოგიდგენთ ცხრილს:

რაიონები	თესლოვანი და კურკოვანი ტონებში		1987 წ. დაზ. ზედ. ეულ. იყო
	გეგმა	შეკრებილი	
გორი	141680	71192	75438
ქარელი	55350	22142	27600
კასპი	30910	19437	15510
ზაშერი	13200	10180	9609
ახალციხე	9000	3407	2968
ადიგენი	5650	4420	2663
ასპინძა	1800	1134	997
მცხეთა	5960	2231	1846
გარდაბანი	7433	7756	6916
სამხრეთ ოსეთი	32508	19960	19689

ახლა კი იმის თაობაზე მოგახსენებთ, თუ როგორი მდგომარეობაა ბოსტნეულის დამზადებაში. წლეულს ეს აუცილებელი პროდუქტი რესპუბლიკაში საერთოდ უნდა დამზადდეს 398320 ტონა. 26 ოქტომბრისათვის დამზადებულია მხოლოდ 311179 ტონა. შარშან ამ დროისათვის დამზადებული იყო 298876 ტონა. ახლა წარმოგიდგენთ, როგორი მდგომარეობაა რაიონების მიხედვით:

რაიონები	დამზადება ტონებში		1987 წ. დაზ. ზედ. ეულ. იყო
	გეგმა	შეკრებილი	
აფხაზეთის ასსრ	21500	16145	17294
აჭარის ასსრ	5000	3895	4502
ბოლნისი	6100	3778	4700
მარნეული	93100	85222	92667
თეთრწყალა	7500	5469	7527
წულუკიძე	3900	2323	2814
გუთრაანი	3300	3291	2965
მცხეთა	17500	16204	12417
კასპი	8200	3145	2811
გარდაბანი	96600	86287	75168
სამტრედია	14000	12624	7427
ვანი	9700	8523	8496
ზესტაფონი	700	741	684
აბაშა	5230	4826	4253
ცხაკაია	500	535	461
ლაგოდეხი	6500	4053	1897
გორი	16200	9312	8363
ზუგდიდი	900	861	858

როგორც ხედავთ, ზოგიერთ რაიონს უკვე შეუსრულებია ბოსტნეულის დამზადების გეგმა. სხვები, ალბათ, მაღე შეასრულებენ, მაგრამ არის მთელი რიგი რაიონები, სადაც ბოსტნეულის დამზადების გეგმის შესრულება სათუოა და შეიძლება გეგმას საკმაო რაოდენობის ბოსტნეული დააკლონ. მხედველობაში გვაქვს ოფიციალურად ასსრ, ბოლნისის, მარნეულის, თეთრწყლის, წულუკიძისა და სხვა რაიონები.

და ბოლოს, იმის თქმაც გვინდა, რომ ხილ-ბოსტნეულის მწარმოებელი რაიონების პარტიულმა საბჭოთა და სამეურნეო ორგანიზაციების ხელმძღვანელებმა უნდა დარაზმონ მშრომელი მოსახლეობა, რომ ფორზე დაბინავდეს წლის მოსავალი, რაც იმის გარანტიაც იქნება, რომ დანაკარგებს თავიდან ავიცილებთ. ესეც არ იყოს, დარიან ამინდებს უნდა დავეშეროთ.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება

ამხ. ე. დ. ამაშუკელისათვის „სსრ კავშირის სახალხო მხატვრის“ საპატიო წოდების მინიჭების შესახებ

საბჭოთა სახელითი ხელოვნების განვითარებაში დიდი დამსახურებისათვის ამხ. ელდუჯა დავითის ძე **ამაშუკელს** მიენიჭოს **„სსრ კავშირის სახალხო მხატვრის“** საპატიო წოდება.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
ვ. გორბაჩოვი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
თ. მენთეშაშვილი.

მოსკოვი, კრემლი. 1988 წლის 27 ოქტომბერი.

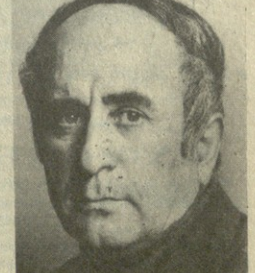

მხატვრის საპატიო წოდება მიენიჭა.

მეშმარიტად, რომ ალალია, ვუელოცავთ დიდოსტატს!

ვულოცავთ

დიდოსტატს!

ამ ზაფხულს დაბადების 60 წლისთავი მოელნა საქართველოს, ჩვენი ქვეყნის მრავალმა კუთხემ მიულოცა ელდუჯა ამაშუკელს — სახელოვან ქართველ მოქანდაკეს, საპატიოსანს დიდოსტატს.

ეს იყო ელვარე ნაბეჭდ თაყვანისცემა, გულმხურვალე მადლიერება ამისათვის, რაც ახე ზოგადნენთო, შთამბეჭდავად შეუქმნია ამაშუკელს. დ. ბ., 60 წლისთავს, ბრწყინვალე შემოქმედებას, მუხლჩაუხრელ სახოგადოებრივ საქმიანობას გვირგვინივით დადგა დიდი ალიარება — ელდუჯა ამაშუკელს საბჭოთა კავშირის სახალხო მხატვრად.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს

პრეზიდიუმის ბრძანებულება

საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტისა და გზების რესპუბლიკური სამინისტროს შექმნის შესახებ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი **ადგენს:**

შეიქმნას საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტის და გზების რესპუბლიკური სამინისტრო და გაუქმდეს საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტის რესპუბლიკური სამინისტრო.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
ვ. გოგსაძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
ვ. ქვარაცხელია.

თბილისი. 1988 წლის 26 ოქტომბერი.

დანიშნა რაიონი თრიალეთის მუთების კალთებზე მდებარეობს. ალპური სათიბები და ყუთინანი საძოვრები მეცხოველეობის განვითარებისათვის ჩინებული პირობებს ქმნის. სამწუხაროდ, ხანგრძლივი დროის მანძილზე აეთი ბაზა გამოუყენებელი იყო და რაიონი საკმაოდ ჩამორჩა. უკანასკნელ წლებში კი მეცხოველეობისადმი დამოკიდებულება საკრძნობლად შეიცვალა, ერთგვარი გარდატეხა მოხდა და დამახასიათებელ მეცხოველეებმა საყოველდღეო წარმატებებს მიაღწიეს. ამის დასადასტურებლად რაიონის აგროსამრეწველო გაერთიანების თავმჯდომარის ვალერიან ბერუაშვილის ნათქვამს მოვიშველიებთ:

— 27 სექტემბრისათვის სახელმწიფოს გეგმიური 72 ათასი ცენტნერის ნაცვლად 73054 ცენტნერი რძე მიეყიდეთ. რვა თვეში თითოეული ფურის წველადობა გეგმასთან შედარებით 36 კილოგრამით გაიზარდა, რაც შარშანდელ შესაბამის პერიოდს 53 კილოგრამით აჭარბებს. ისე, რომ სახოგადოებრივ მეურნეობათა უმრავლესობამ ერთბაშად დიდი ნაბეჭმი გააკეთა. დმანისის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობა-კომბინატში ამავე პერიოდში, გასული წლის შესაბამისთან შედარებით, თითოეული ფურის წველადობა 295 კილოგრამით გაიზარდა, ვარდისუბნის საბჭოთა მეურნეობაში კი 191 კილოგრამით. ამ მოწინავეთა გვერდით უნდა დავასახელოთ ამალლის, ეგრისისა და სხვა საბჭოთა მეურნეობები. აღსანიშნავია, რომ ფერმებსა და კომპლექსებში, საგრძნობლად გაიზარდა აგრეთვე პირუტყვის სულადობა, შემცირდა მათი დაცემა და იძულებით დაკვლა. გაიზარდა სადღეღამისო წონამატება და სახელმწიფოს მხლოდ კონდიციური წონის პირუტყვი ბარდება.

წარმატებანი — დასძინა ვ. ბერუაშვილმა, — სხვადასხვა ფაქტორმა განაპირობა, ძირითადად კი იმან, რომ ფერმებსა და კომპლექსებში ინერგება პროგრესული შრომის მეთოდები. დღეისათვის მეცხოველეობაში 44 არენდული კოლექტივი მუშაობს და უნდა ითქვას, საკმაოდ შედეგიანადაც. მათ ორჯერ და მეტად ეეფექი იყო, ხშირად წვიმდა, ცდებოდა მეკანიზმები, მაგრამ როგორც კი ხელსაყრელი ამინდი დადგებოდა, საკვებმოამზადებლები ძალღონეს არ იშურებდნენ, რომ დაკარგული დრო აენაზღაურებინათ. იქ, სადაც ტექნიკა უძლური იყო, ცელი წკრიალდდა. ასეთმა შემართებამ განაპირობა, რომ ახლა დმანისელებს საკვები, რომ იტყვიან, თავზე საყრელად აქვთ და თუ საჭირო იქნება ხელს სხვებსაც გაუმართავენ.

ზამთარს ვერ შევეჩერებთ

● ფერმები და კომპლექსი ზამთრისათვის მზად არ არიან ● რაიონი სამშენებლო მასალების ნაკლებობას განიცდის ● მეცხოველეები უზრუნველყოფილი არ არიან სათანადო მექანიზაციით, სათბობითა და ცხელი წყლით ● მეცხოველეთ ფერმის მიტოვებას აპირებენ

ბოლო დროს ბევრ ადგილას ფერმებსა და კომპლექსებში ინერგება ინდივიდუალური ბრიგადები, ანუ ოჯახური ბრიგადები. ამაოდ იკარგება ძვირფასი დრო და მდგომარეობა კვლავ უცვლელი რჩება. აქვე იმასაც ვიტყვით, რომ რაიონში სათანადოდ არ ხარჯავენ მეცხოველეებს მძიმე შრომის შემსუბუქებისათვის. მაგალითისათვის აეიღოთ თუნდაც ეგრისის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობა-კომბინატი, სადაც შეამჩნევ, ასეთ ერთ-ერთი მიზეზი ისიც არის, რომ რაიონი სამშენებლო მასალების დიდ დეფიციტს განიცდის. გამოყოფილი ფონდები ჯერ ისევდაც მცირეა, მაგრამ იმასაც ვერ ღებულობენ, რადგან იგი ბაზებში არ არის. მაგალითად, წლეულს რაიონმა უნდა მიიღოს 136 კუბ. მეტრი ბანრეხილი ხის მასალა და ჯერჯერობით მხლოდ 32 შემოსულა. 133 ტონა ცემენტის ნაცვლად კი მიიღეს მხლოდ 33 ტონა.

ამის ერთ-ერთი მიზეზი ისიც არის, რომ რაიონი სამშენებლო მასალების დიდ დეფიციტს განიცდის. გამოყოფილი ფონდები ჯერ ისევდაც მცირეა, მაგრამ იმასაც ვერ ღებულობენ, რადგან იგი ბაზებში არ არის. მაგალითად, წლეულს რაიონმა უნდა მიიღოს 136 კუბ. მეტრი ბანრეხილი ხის მასალა და ჯერჯერობით მხლოდ 32 შემოსულა. 133 ტონა ცემენტის ნაცვლად კი მიიღეს მხლოდ 33 ტონა.

ერთი შეხედვით მოგეჩვენებათ რაენა-ბეტონის კონსტრუქციების ფართო, კეთილმოწყობილი კორპუსები. შიგნით რომ მიმოიხედავთ, უმალ იგრძნობთ, რომ აქ შრომელთა კეთილდღეობისათვის არ უზრუნიათ. ბევრი შრომატევადი სამუშაო ხელით სრულდება. ავტომატებზეულია მხლოდ ჯოგის დაწყურება, დამნაკვებელია ნაკელის გამანა ტრანსპორტიორი, მაგრამ ისიც ხშირად უმოქმედოა, მისი სათადარიგო ნაწილები კი ისეთი დეფიციტია, ზოგჯერ თვეებით ელოდებიან ხოლმე. განსაზღვის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის ფერმაში კი იმის საშუალებაც არ არის, რომ სილოსის ამოღება მაინც იყოს მექანიზებული. ეს საოცრად ძმიმე სამუშაო ხელით სრულდება.

— მთელი დღე ორმოში ვარ, ალარ შეშიძლიან, ჯერ ოდენ მტკივა, მოვიწამლეთ, ლამის ფერმა მივატოვო. — გულისტკივილით თქვა დამხმარე მუშამ სავა ასლანიმ და ამით მან თავისი თანამოსაქმეების სთქმელიც გამოხატა.

და განა მარტო ეს აწუხებს მეცხოველეებს? რაიონში ვერ ვნახეთ მათთვის მყუდრო, თბილი საცხოვრებლები და დასაძინებელი ოთახები. ასეთი იმ კომპლექსებშიც არ არის, რომლებიც თანამედროვეზე ნაგებობად არის აღიარებული. მომვლელებს და ღამის მორიგეებს ყველან ერთ ოთახში ერეკებიან. ასეთი ბინა ეეფლებოდა ალბათ ბებერ ბებერ ბებერ

სსრკ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1989 წლის სახელმწიფო გეგმა და 1988 წლის გეგმის შესრულების მიმდინარეობა

სსრკ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილის, სსრკ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარის დეპუტატ ი. დ. მასლიუკოვის მოხსენება

გეგმის პროექტის შემუშავება და განხილვა, შემდგომ კი მისი რეალიზაცია გვიხდება პოლიტიკური სისტემის რეფორმის პემპარიტად რევოლუციურ პერიოდში, კვეყანაში XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის გადაწყვეტილებებით გამოწვეულ პრინციპულად ახალ საზოგადოებრივ ვითარებაში. ღრმა პროცესებმა, რომლებმაც მოიცვა საბჭოთა ადამიანების საქმიანობის ნამდვილად ყველა სფერო, ჩვენი სამინაო ცხოვრებისა და საერთაშორისო ურთიერთობის ყველა მხარე, მიიღო ტავადი და დინამიკური სახელწოდება — გარდაქმნა.

გარდაქმნამ აიძოქვიდა მშრომელთა ძალადი შემოქმედებითი პოტენციალი, თითოეული გაუღიძა მოთხოვნილება შეიტანოს წვლილი სოციალიზმის სრულყოფაში, სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარებაში. გაჩაღდა უმაგალითოდ ფართო დისკუსიები პრესაში, მასობრივი ინფორმაციის ყველა ორგანოში, მშრომელთა მრავალ კრებაზე, რომლებიც მიეძღვნა რიგ პრინციპულ ეკონომიკურ პრობლემებს მიეძღვნა. გეგმის შემუშავების დროს მაჭსმალურად იყო გთვალისწინებული საზოგადოებრივი აზრი. გადაუმარებლად შეიძლება ითქვას, რომ სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1989 წლის სახელმწიფო გეგმა ახლა ნამდვილად კოლექტიური შუამბის შედეგია.

1989 წლის გეგმა შემუშავებულია ხუთწლე

სსრ კავშირის 1989 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი და სსრ კავშირის 1987 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულება

სსრ კავშირის ფინანსთა მინისტრის დეპუტატ ბ. ი. ბოსტავნის მოხსენება

თანამედროვე პირობებში ფინანსების, როგორც პარტიისა და სახელმწიფოს ეკონომიკური სტრატეგიის ქმედითი ინსტრუმენტის როლი, თქვა მომხსენებელმა, იზრდება, ძლიერდება მათი ზემოქმედება ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარებაზე, ნაკლებ დანახარჯებით მეტი პასოლოო მეშედეგების მიღწევაზე. სსრ კავშირის 1989 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი, რომელიც სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ შემოაქვს სსრ კავშირის მაღალესი საბჭოს სესიის განსახილველად, ყოველმხრივ განხილულ კავშირის საბჭოსა და ეროვნულ-ეთნიკურ საბჭოთა საბჭოს ეროვნულ-ეკონომიკურ საკითხთა კომისიებმა. დეპუტატთა მიერ გამოთქმული შენიშვნები და წინადადებები ასახავ ბიუჯეტის შესაბამის ნაწილებში.

ბიუჯეტი შედგენილია პრინციპულად ახალი ფინანსური პოლიტიკის მოთხოვნების, ეკონომიკური ბერკეტების მიმართულებისაკენ ბალანსირებულობის გათვალისწინებით, ეროვნულეკონომიკურ რესურსების კონცენტრაციის პროგრამული სტრატეგიული ძალების განხორციელებისათვის, ქმნის სრულ სამეურნეო ანგარიშზე საზოგადოებრივი წარმოების ყველა რგოლის გადაყვანის დამთავრების პირობებს. თანამიმდევრულად ხორციელდება ფინანსურ-საკრედიტო სისტემის რეორგანიზაციის, ფინანსთა და ფულის მიმოქცევის გაჯანსაღების გეზი.

ბიუჯეტის შემუშავებას წელ უძღოდა ფინანსური მდგომარეობის ანალიზი. ობიექტურად უნდა შეგვეფასებინა ვითარება, რათა სწორად წარგვემართა ჩვენი სამოცდაათ პრაქტიკული საქმეები. მრავალი წლის მანძილზე სახელმწიფოს ხარჯები უსწრებდა შემოსავალს. შეუწონასწორებლობა ყველგან გამწვავდა განსული ხუთწლეულის დამლევს ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელების გამო. მძიმე მდგომარეობაში აღმოჩნდა დარგობრივი ფინანსები, სახელმწიფო ბიუჯეტი, დეფიციტი, ფულის მიმოქცევა. მოსახლეობის შემოსავლის ყველა პრაქტიკული საქმეები. მრავალი წლის მანძილზე სახელმწიფოს ხარჯები უსწრებდა შემოსავალს. შეუწონასწორებლობა ყველგან გამწვავდა განსული ხუთწლეულის დამლევს ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელების გამო. მძიმე მდგომარეობაში აღმოჩნდა დარგობრივი ფინანსები, სახელმწიფო ბიუჯეტი, დეფიციტი, ფულის მიმოქცევა. მოსახლეობის შემოსავლის ყველა ელემენტი. ამ სტადიაზე ბევრ ადგილას ადამიანებს ზარალი ადგა ფულის ფასის ვარდნისგან. ეს ეხება ადამიანთა ფართო მასებს, ეროვნულ-ეთნიკურ ჯგუფებს, ეროვნულ-ეთნიკურ ტერიტორიებს. ეს ეხება ეროვნულ-ეთნიკურ ურთიერთობ

ეს ხვედრა ბულგარეთის თეატრთან

ბულგარეთი თეატრალური დღესასწაული სუფეედა ამ დღეებში ქალაქ რუსთაველში — მეტალურგთა კულტურის სასახლე ერთი კვირის განმავლობაში მასპინძლობდა ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის ერთ-ერთ საუკეთესო კოლექტივს — ქალაქ ხასკოვის ივანე დიმოვის სახელობის დრამატული თეატრის ანსამბლეს.

ცოტა რამ ამ თეატრის ისტორიის შესახებ: ბულგარეთში მის ერთ-ერთ უძველეს და მდიდარი სცენური წარსულის მქონე თეატრად მიიჩნევენ — იგი თავისი არსებობის 100 წელზე მეტს ითვლის. ყველაზე დიდ დამსახურებად თეატრის შემოქმედების ბიოგრაფიაში თვლიან მის დაბეჭდილებით მედელბას ეროვნული დრამატიკოსების პოპულარიზაციის საქმეში. თითქმის მეტ-ნაკლებად ყველა ღირებულმა ბულგარულმა დრამატულმა ქმნილებამ თავდაპირველად სწორედ ხასკოველთა სცენაზე შეისახა ხორცი. შემოქმედებითი კოლექტივის ინტენსიურმა ძიებებმა, ორგანულურმა ხედვამ, ღრმა და სათუთმა დამოკიდებულებამ ეროვნული დრამატურგიის ნიმუშებზე მუშაობისას, თავისი ნაყოფი გამოიღო— ბულგარული თეატრების პირველობა ადგილობრივ დათვალიერებაში (1952 წ.) ხასკოველ დრამატული თეატრი გიორგი კარასლავოვის პიესის „სპასტარძალის“ მიხედვით განხორციელებული სპექტაკლისათვის უმაღლესი ჯილდოს მფლობელი გახდა. ასეთივე მაღალი პრიზი მოიპოვა მან 1979 წელს სპექტაკლისათვის — ოიოდან რადიჩკოვის „ბაფრენის ცდა“. ბოლო ოცი წელია, რაც ეს თეატრი დიდი მონდომებით ილეწს საბავშვო-ახალგაზრდული თემატიკის სფეროში, ზრუნავს საბავშვო დრამატურგიის განვითარებისათვის. ამ პროფილით გამაჩრთულ დათვალიერებებზე არაერთგზის გამოსულა ხასკოველ დრამატული თეატრი გამარჯვებული. ასე მაგალითად, საქართველოსთვის კარგად ცნობილი რეჟისორის ლილიანა ტოდოროვას სპექტაკლმა — ივანკა მილეგადაკოვსკას „ბა, ვნახოთ ვინ აჯობებს!“ (რომლის დადგმა ამ რეჟისორმა შემდგომ უკვე თბილისის მოზარდ მაყურებელთა რუსულ თეატრში განახორციელა), 1976 წელს ადგილობრივ დათვალიერებაზე პირველი ადგილი მოიპოვა; ასევე გამარჯვებული გამოვიდა იგი 1985 წელს საბავშვო თეატრების რიგით მეხუთე დათვალიერებაზე, სადაც ს. სტრატიევის „დიდი გადაჯაფუებიანი“ წარმოადგინა.

პროფესიული დასის შექმნის 50 წლისთავთან დაკავშირებით, 1971 წელს, ხასკოვის დრამატული თეატრი შრომის წითელი დროშის ორდენით დაჯილდოვდა, ხოლო გამოჩენილ მუშმოპრიზის ივანე დიმოვის თანამშრომლობის აღსანიშნავად თეატრს მისი სახელი ეწოდა. 1980 წლიდან ხასკოვის თეატრს სამხატვრო კონსულტანტობას უწევს ბულგარული სცენის ერთ-ერთი თვალსაჩინო რეჟისორი ივან დობჩევი. ადგილობრივი კრიტიკის, პრესის საერთო აღიარებით ხასკოვის თეატრის ბოლო წლების შემოქმედებითი მონაპოვარი განსაკუთრებული მოღვაწეობა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში.

თეატრმა საქართველოში წამოსოფად შეარჩია სამი საუკეთესო ნამუშევარი: ი. რადიჩკოვის „ბაფრენი“, ი. ოიოკოვის „ალბენა“ და ვ. პეტროვის „მთვარით განათებულ ოთახში“. პირველი-ორი სპექტაკლის დადგმა ეკუთვნის სამხატვრო კონსულტანტს ი. დობჩევს, მესამე კი, განსაორციელი ახალგაზრდა რეჟისორმა ვასკრეი ბიზიროვამ. თავიდანვე შეენიშნავ, რომ თეატრს ჩვეულებრივად ჰქონდა გაზარდული საკასტრალო რეპერტუარი — ეჩვენებინა სხვადასხვა ესთეტიკური მიზანსასს, სტილისტიკის და ყანრის სპექტაკლები.

გასტროლები გაიხსნა გამოჩენილი თანამედროვე ბულგარელი მწერლის იორდან რადიჩკოვის „ალბენა“. იორდან ოიოკოვის ეს ნაწარმოები, რომელიც თავდაპირველად მოთხრობის სახით შექმნა მწერალმა, დიდი პოპულარობით და სიყვარულით სარგებლობს ბულგარელ ხალხში. ბუნებრივია, ამ განწყობილებას მთლიანად იზიარებდა რეჟისორი, როდესაც მწერალს შესთავაზა მისი პიესად გადაკეთება. „ალბენა“ ყველაზე მშვენიერი, ყველაზე ღრმა, ყველაზე სრულყოფილი პიესათაგანი მათ შორის, რაც ჩვენს ეროვნულ ლიტერატურას მოეპოვება“. — ეს სიტყვები სპექტაკლის დამდგმელს ივან დობჩევს ეკუთვნის. რამ განაპირობა „ალბენას“ ასეთი აღიარება? მწერალი ნაცრის სიუჟეტში ოჯახურ, პიროვნული ფრაზებით ეპიდემიერ ბულგარეთში ფსიქოლოგიურ სვლებში, ვნებათა დაპირისპირებებში ეძებს ლამაზსა და ამაღლებულს; ამაღელვებელ ამბავს ირონიანებს ცხოვრებისეული ფილოსოფიის ერთიანი ნიშნით და სამყაროს ხსნას ხედავს მხოლოდ ადამიანთა ზნეობრივ სრულყოფაში, წმიდათაწმიდა გრძნობების დადგენებში.

„ალბენაში“, ისევე როგორც „ბურზაურში“, ყურადღებას აპყრობს მწყობრი აქტიორული ანსამბლი, მაგრამ ამჯერად მინც მინდა გამოვაცალკევო ოთხი აქტორული ნამუშევარი, სადაც განსაკუთრებული ძალით შეეგრძნინთ ბულგარული აქტიორული სკოლის ღირსებები და თავისებურებანი. პირველ რიგში აღვნიშავ კეკეტრის როლის შემსრულებელს მინჩო კოლევს, რომელმაც სცენურ ტემპერამენტთან ერთად გამოავლინა სახის ფსიქოლოგიურ სიღრმეში წვდომის უნარი; ბეგიჩევნა სულიერი ტრაგედია თავდაწყვეთი შეკვარებული ადამიანისა.

ახალგაზრდა მსახიობის პლამენ ზახოვის გამარჯვებად უნდა მივიჩნიოთ ივან სენებისკის როლის განსახიერება. ჩინებულ გარეგნობასთან ერთად ამ ნამუშევარში გვხვდებოდეს ეგრეთ წოდებული უარყოფითი როლის რადიკალიზული გაგზრება — მსახიობი თავის გმირში გამოაკვეთს პიროვნულ ღირსებებს, ასხივოსნებს მის შინაგანი ძალით, სითბოთი და, სახლოლოდ, მისი სიბეზოსწორე გადაწყვეტილება — გასცეს ალბენას სიყვარული სიდიდესა — განგვაწყობს არა პრიტესტის ნიშნით სენებისკისადმი, არამედ გარკვეულწილად ეამართლებთ კიდეც მის სეტყვილ.

მოაზროვნე მსახიობის შთაბეჭდილება დასტოცა რეჟინ ტრაიკოვმა. იგი რაციონალურად, გამიზნულად მოქმედებს შექმნილ სიტუაციაზე, ნიაგდები რთული როლია, ძირითადი დატვირთვა სიუჟეტური ხაზის განვითარებაში ალბენასთან ერთად მის ხარჯზეც მოდის. მსახიობის აქტიორულ ბალიტრაში ერომანეთს ენაცვეთა — ფეოქვნადი ემოცია, ლირიკული იტოხიაციები და ღრმა დრამატული განცდები.

ზრფელი განცდით, ქალური კდეემამოსილებითა და ლირიკული ხაზის ალმაყელი განვითარებით მიპყავს ალბენას როლი მარიანა კოტმოვას, თუმცა ერთგვარი დაეკმაყოფილებლობის გრძნობაც ამ სახის მომართ მინც დაგვრჩა, ვინაიდან მასში მთელი ძალით ვერ შეეგრძენით ის მასშტაბურობა, რაც სპექტაკლის ავტორთა ჩანაფიქრში ჩანს.

ძლიერი შთაბეჭდილება მოახდინა ვ. პარაპანოვის სენენგოფიამ — შენარჩენებულია რა ეროვნული სული, მხატვარი კონტრასტულად უხამებს ერთმანეთს პირობით, განზოგადებულ და ღრმად ნატურალისტურ ხერხებს, რაც საერთო მთლიანობაში ერთ განწყობილებაში მოაქცევს სპექტაკლში წამოჭრილ ზოგადსაკაცობრიო პრობლემას. მეტად სახიერადაა გათამაშებული მხატვრულ-რეჟისორული მეტაფორა — წყლის გუნე, დამყაყებული ჭაობი, რომელთა მიმართებაში გათამაშდება აზრობრივ აქცენტებზე აგებული მთელი რიგი სცენები.

მაყურებლის დიდი დაინტერესება გამოიწვია მესამე სპექტაკლმაც, რომელიც ცნობილი ბულგარელი მწერლის, დიმიტროვის სახელობის პრემიის ლაურეატის ვალერი პეტროვის საბავშვო პიესის „მთვარით განათებული ოთახის“ მიხედვით დადგა ვ. ვეხიროვამ. ამ ნამუშევარში წინა პლანზე წამოწეულია ამბროზიზაცია. რეჟისორის მიზანია პლასტიკის, მუსიკისა და აქტიორული ხელოვნების სინთეზის საშუალებით შექმნას ჰაეროვანი, გამჭვირვალე პოეტური სამყარო, სადაც ბავშვური ოცნებების, მისწრაფებების, ფანტაზიის გამოვლინებებს სახლვარი არ ეკრძალა. ვასკრესია ვეხიროვა ახერხებს შეგვიყვანოს ამ ზღაპრულ და მშვენიერ სამყაროში. მსახიობები მოქმედებენ ლაღად, თავისუფლად. გატაცებით, ვიტყოდი — აზარტულადაც კი და ეს გადამდები რეჟიმი ორგანულად აერთიანებს მაყურებელთა დარბაზს სცენასთან.

ბულგარელელთა გასტროლები სასახლეში მოვლენა იყო ჩვენს კულტურულ ცხოვრებაში. ამ ფაქტის მნიშვნელობა კიდევ უფრო იზრდება, ვინაიდან ეს კონტაქტი ცალმხრივი არაა — ნოემბრის შუა რიცხვებში მასპინძელი კოლექტივი, რუსთაველის სახელმწიფო დრამატული თეატრი, საპასუხო გასტროლებს გამართავს ქალაქ ხასკოველში.

ვაჟა ძიგუა.

• • •

ხუანათეზზე: სპექტაკლ „ალბენას“ სცენა. ალბენა — მ. კოტმოვა, ნიაგული — რ. ტრაიკოვი. ქვემოთ — სპექტაკლის „მთვარით განათებულ ოთახში“ ერთი სცენა.

მეცნიერი და ადამიანი

ბრალნ ადამიანები, რომელთა სახელსაც დრო ვერაფერს აკლებს, ყამთა ს